

Datum

2026-08-07

Adress

Diarienummer

TN-2026-2349

Yttrande

Till

Stadskontoret

registrera.stk@malmo.se

**Remiss Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
- Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för
bygg, STK-2026-1040
STK-2026-1040**

Tekniska nämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Tekniska nämnden ställer sig positiv till införandet av regler om full livscykel-GWP för nya byggnader. För att detta ska kunna ske utan för stora kostnadsökningar framhåller nämnden att tydlig vägledning och en utvecklad nationell klimatdatabas med schablonvärden för samtliga livscykelfaser som ska ingå i redovisningen måste finnas på plats innan kraven införs.

Nämnden vill också framföra synpunkter på upphävande av lagen om klimatdeklaration, införande av nya gränsvärden för byggnaders maximala klimatpåverkan och de föreslagna modellerna för kontroll och uppföljning, samt beräkning och presentation av klimatpåverkan. Nämnden vill också föreslå att produktspecifika klimatdata tas fram för att underlätta mindre företags framtagande av miljövarudeklarationer.

Yttrande

Boverket har på uppdrag av regeringen utrett och föreslagit hur EU:s direktiv (EU) 2024/1275 om byggnaders energiprestanda (EPBD) ska införas i det svenska regelverket. EPBD innebär nya krav på att beräkna och redovisa byggnaders klimatpåverkan över livscykeln (livscykel-Global Warming Potential). Kraven på redovisning införs stegvis och redovisningen ska ske via byggnadens energideklaration. Direktivet kräver även att medlemsländerna inför gränsvärden för växthusgasutsläpp från nya byggnader senast 2030.

Full livscykel-GWP

Nämnden ställer sig positiv till införandet av klimatberäkning av hela byggnadens livscykel. Att införa kravet i två etapper (2028 samt 2030) är en rimlig plan för införandet. Att klimatberäkna full livscykelanalys innebär dock ökade kostnader. För närvarande finns ingen vedertagen metodik för beräkning av livscykelskede B och C, vilket är en förutsättning för att livscykelberäkningar ska kunna genomföras och bedömas på ett likvärdigt sätt. Behovet av en tillgänglig databas med schablonvärden är också stort. Nämnden understycket vikten av att en tydlig vägledning samt en utvecklad klimatdatabas är på plats till dess att kraven införs.

Upphävande av lagen om klimatdeklaration

Nämnden anser att lagen om klimatdeklaration inte bör upphävas 2027 då detta kommer innebära ett glapp mellan nuvarande regelverk om klimatdeklarationer och ny föreslagen lagstiftning.

Lagen om klimatdeklaration föreslås upphävas i april 2027. Nämnden ifrågasätter hur Boverket motiverar detta. De regler som föreslås införs januari 2028 om klimatberäkning av hela livscykeln kommer endast omfatta byggnader över 1000 kvm. Boverkets förslag kommer innebära att byggnader som idag omfattas av krav på klimatdeklaration inte längre skulle omfattas av några klimatkrav alls under 9 månader för byggnader över 1000 kvm, respektive tre år för byggnader mellan 100 och 1000 kvm. Sedan lagen om klimatberäkning infördes har kunskap inom branschen om klimataspekter, beräkning, materialval och optimering konstant ökat. Nämnden ser en risk att denna kunskap och detta arbete går förlorat. Kunskapen behöver underhållas för att hela branschen ska kunna ställa om och uppnå gränsvärden 2030. Boverket bör motivera detta förslag som motverkar en succesiv och enklare omställningen inom branschen vilket lyfts fram som viktiga aspekter i den remitterade rapporten.

Gränsvärden

Nämnden är positiv till införandet av gränsvärden för byggnaders maximala klimatpåverkan. Det är bra att gränsvärdena differentieras för olika byggnadstyper, uttrycks i klimatutsläpp per bruttototalarea, omfattar byggskedet (livscykelmodul A) samt att systemgränsen för byggnadsdelar utökas. Nämnden anser dock att Boverkets förslag, alternativ 2, är en alltför låg ambitionsnivå som inte bidrar till den klimatomställningen som behövs för att uppnå de nationella klimatmålen. Nämnden förordar att gränsvärden införs enligt alternativ 1 i rapporten.

Malmö stad har redan infört krav för byggnaders maximala klimatpåverkan vid markanvisning. Staden har satt de kravnivåer fram till 2030 som behövs för att nå stadens ambitiösa miljömål och för att vara i linje med Parisavtalet. Stadens kravnivåer

vid markanvisning är mer i linje med Boverkets alternativ 1. I framtagandet kravnivåerna gjordes ekonomiska konsekvensanalyser som liknar de Boverket utfört, men resultaten visade på en lägre kostnadsökning än den Boverket landar i. Anledningen är att Malmö stads analys beaktar att allt fler byggherrar och entreprenörer redan idag kommit långt i att jobba med klimatfrågan tidigt i byggprocessen, vilket innebär att klimatbesparingar kan göras på ett sätt som också kan ge minskade kostnader, t.ex. genom minde materialanvändning, minskat spill etc. Detta kan till viss del väga upp ökade kostnader för klimateffektiva materialval.

Omställningskostnader så som för klimatberäkning, administration, utredningar och eventuell utökad projektering förutspås minska efter hand, vilket vi redan sett sedan lagen om klimatdeklarationer infördes. Kostnader för material kan svänga på grund av omvärldsfaktorer. Även om material med lägre klimatpåverkan i dagsläget är något dyrare, beskriver rapporten hur lägre klimatpåverkan kan uppnås redan idag utan högre kostnader för projektet. Detta möjliggörs främst genom materialbyte, materialoptimering och förändrad projektering. Rapporten beskriver även hur merkostnaden för mindre klimatpåverkande material sannolikt försvinner helt omkring 2030 till 2035 på grund av marknadsutveckling och utvecklingen av EU:s utsläppsrätter. Nämnden tror att skarpare gränsvärden så som i Boverkets alternativ 1 skulle påskynda just denna marknadsutveckling. Med högre gränsvärden, så som i alternativ 2, blir det i stället aktörer med ambitiösa klimatmål (både kommuner och aktörer i branschen) som får driva utvecklingen samt ta de merkostnader som detta innebär. Med lägre gränsvärden, så som alternativ 1, delar i stället långt fler aktörer på eventuella omställningskostnader (så som kunskap och expertis, materialutveckling, elektrifiering av fordon och arbetsmaskiner med mera).

Kontroll och uppföljning

Boverket föreslår att kommunernas byggnadsnämnder ska ansvara för kontroll av redovisade klimatberäkningar och att byggnaden inte överstiger gränsvärdet. Det är positivt att granskning sker nära de aktuella byggprojekten, men uppföljningen kommer kräva både resurser och kompetensutveckling. Malmö stads erfarenhet är att branschen välkomnar kontroll av kravställningar vilket leder till en jämlik marknad.

För att kommunen ska kunna utföra granskningen behövs det, förutom resurser och kompetensutveckling, ett nationellt systemstöd som bidrar till likvärdiga bedömningar och håller nere administrativa kostnader. Nämnden framhåller att kommunernas ansvar för uppföljningen, samt vilket ansvar Boverket kommer ta i detta arbete, behöver förtydligas ytterligare. Det är viktigt att Boverket framåt får ett uppdrag att ta fram en tydlig plan för detta och för att utveckla klimatdatabasen i god tid innan de nya kraven börjar gälla. Det bör även finnas en tydligt tillsynsvägläddande roll inom Boverket. Detta är särskilt viktigt i små kommuner där det kan ta tid att bygga upp den

kompetens som krävs för att kunna granska en klimatkalkyl och identifiera eventuella felaktigheter, samt att kommunen ska vara tillräckligt trygg i sin bedömning för att kunna utdöma byggsanktionsavgifter. Det bör övervägas om det i Boverkets uppdrag fortsatt bör ligga att genomföra den typ av stickprovskontroller som idag görs av klimatdeklarationer, för att minska risken för stora variationer i kompetens och resurser för kontroll av föreslagen lagstiftning i olika delar av landet.

Förutsättningar för beräkning och presentation av klimatpåverkan

Boverket föreslår två olika omfattningar vid redovisning av klimatpåverkan för byggnadens hela livscykel och vid redovisning för uppfyllande av gränsvärde. Skillnaderna innebär vilka byggdelar som ska omfattas eller inte. Enligt EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda (EPBD) ska livscykel-GWP redovisas med indikatorn GWP-total. Gränsvärdena är dock framtagna utefter indikatorn GWP-GHG, som även används i det gällande regelverket för klimatdeklarationer. Boverket föreslår därför att byggskedet (livscykelmodul A1-A5) ska redovisas på två vis, det vill säga utifrån respektive indikator. Detta innebär att Boverkets klimatdatabas behöver innehålla schablonvärden uttryckta i bägge enheter för livscykelmodulerna A1-A5, och återigen poängterar nämnden vikten av att det finns tydlig och gedigen vägledning och stödssystem för kommunerna och byggaktörerna.

Boverket föreslår även att nuvarande indelning av livscykelmodul A (A1-A3, A4, A5) ska ersättas av EU-förordningens indelning A1-A3, A4-A5. Detta innebär att A4 och A5 beräkningsmässigt slås ihop. Detta försvårar granskning, då den övre indelningen är väl inarbetad inom kommun och bransch. Nämnden efterfrågar att Boverket utreder hur den nuvarande indelningen kan bevaras vid ett införande av EPBD i svenskt regelverk.

Produktspecifika klimatdata

I tillägg vill nämnden framföra att en förutsättning för att nå de ambitiösa gränsvärden som krävs för att ligga i nivå med Malmö Stads ambitioner inom klimatområdet, krävs utveckling av nya byggmaterial, men även framtagande av klimatdata för dessa. Specifika klimatdata för byggmaterial redovisas i en miljövarudeklaration (EPD, Environmental Product Declaration) där klimatpåverkan uttrycks i både GWP-GHG och GWP-total för samtliga livscykelfaser. Många EPDer beskriver idag klimatpåverkan endast för fas A1-A5. För mindre materialproducenter kan framtagande av en miljövarudeklaration utgöra en relativt stor kostnad. För att underlätta framtagande av specifika klimatdata vore det relevant att utreda enkla stödformer till mindre företags framtagande av miljövarudeklarationer.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

5 (5)

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]